

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 296/2017-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného spoločnosťou JUDr. Ján Florián Gajniak advokát, s. r. o., konajúcej prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Jána Floriána Gajniaka, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7 Co 618/2015 z 25. mája 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. septembra 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou v petite sťažnosti namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava) a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Co 618/2015 z 25. mája 2016 a rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 9 C 91/1980 z 8. januára 2015.

2. Vzhľadom na to, že podaná ústavná sťažnosť bola zmätočná a bez relevantnej ústavnoprávnej argumentácie, ústavný súd vyzval sťažovateľa, aby nedostatky podania odstránil riadne napísanou ústavnou sťažnosťou, ktorá bude mať náležitosti uvedené v § 49a a nasl. zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a relevantné ústavnoprávne argumenty tak, aby ju ústavný súd mohol prerokovať.

3. Reagujúc na výzvu ústavného súdu zaslal sťažovateľ 7. novembra 2016 ústavnému súdu podanie:

„Ústavná sťažnosť – doplnenie a zmena sťažnosti a petitu.“

V tomto podaní zmenil petit ústavnej sťažnosti tak, že namietal porušenie označených základných práv len voči rozsudku krajského súdu.

4. Z obsahu pôvodnej sťažnosti, ako i jej zmeny a doplnenia vyplýva, že sťažovateľ v prvom rade namieta zbytočné prietahy v konaní súdov. Svoju sťažnosť pritom odôvodňuje takto:

„Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 odst. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 odst. 1 Dohovoru spočíva v oprávnení každého občana domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nestranne a riadne vo veci konať, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana podľa zákonov. Ide o prípad sťažovateľa, ktorému bolo právo po dobu 36 rokov súdom popierané, nemohol si založiť rodinu, lebo bol odkázaný na rôzne aj drahé priváty a jeho DOM a byt prenajímali dvaja spoluvlastníci tretím osobám. Podľa právoplatného rozsudku, ktorý trval 36 rokov sa už nedostane k užívaniu svojho vlastníckeho podielu z nehnuteľnosti.“

5. Sťažovateľ v petite sťažnosti ďalej konštatuje, že bolo porušené jeho právo na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti, avšak neuvádza žiadne skutočnosti, ktoré by naznačovali porušenie procesnoprávných garancií zo strany konajúcich všeobecných

súdob. V tejto súvislosti ústavný súd ďalej dopĺňa, že sťažovateľ sa v sťažnosti (do veľkej miery nekonzistentne) obmedzuje iba na popis skutkového stavu daného prípadu a v sťažnosti napriek výzve ústavného súdu absentuje priama ústavnoprávna argumentácia, ktorá by zdôvodňovala porušenie označených základných práv. To, že sťažovateľ namieta aj arbitrárnosť rozsudku krajského súdu, ústavný súd len vydedukoval z konečného návrhu sťažnosti.

6. Petit sťažnosti naformuloval sťažovateľ vo svojom ostatnom podaní zo 7. novembra 2016 takto:

„Základné právo [redacted]... podľa čl. 1. na pokojné užívanie svojho majetku a čl. 6 odst. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na spravodlivé súdne konanie a základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 odst. 1 a čl. 48 odst. 2 právo na verejné prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov a v ich prítomnosti bolo porušené rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co 618/2015-616 zo dňa 25. 05. 2016 a označený rozsudok Ústavný súd zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.“

6.1 Okrem toho sťažovateľ v petite sťažnosti žiadal, aby mu ústavný súd nálezom priznal primerané zadost'učinenie v sume 95 000 € a náhradu trov konania.

7. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. V zmysle judikatúry ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ vo svojej sťažnosti, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 56/03, II. ÚS 101/03, I. ÚS 229/07).

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok.

12. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní pristúpil najprv k posúdeniu, či v označenom konaní nedošlo k porušeniu práv sťažovateľa zbytočnými prietťahmi. Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietťahov je v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty (I. ÚS 41/02). Odstránenie stavu právnej neistoty však z povahy veci nie je možné dosiahnuť po právoplatnom skončení napadnutého konania. Ústavný súd tak poskytuje ochranu tomuto právu len vtedy, ak bolo uplatnené ešte v čase, keď k porušovaniu označeného práva ešte mohlo dochádzať (I. ÚS 116/02). Tak to bolo napokon aj v prípade sťažovateľa vo veci sp. zn. II. ÚS 834/2014. V prípade, že je sťažnosť, ktorou sa fyzická alebo právnická osoba domáha ochrany svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietťahov, doručená ústavnému súdu v čase, keď k namietanému porušovaniu označeného práva už nedochádza, ústavný súd takú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, a to bez ohľadu na to, z akých dôvodov porušovanie tohto práva skončilo (II. ÚS 139/02).

13. Z podania sťažovateľa, pripojených listín a zo zistenia ústavného súdu vyplynulo, že napadnuté konanie krajského súdu bolo právoplatne skončené 8. júla 2016. Napriek tomu sa sťažovateľ so svojou sťažnosťou na prietťahy v konaní pred krajským súdom obrátil na ústavný súd až podaním doručeným ústavnému súdu 7. septembra 2016, teda po právoplatnom ukončení napadnutého konania na krajskom súde a v čase, keď tvrdené porušovanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietťahov trvať nemohlo. Vzhľadom na to, že konanie pred ústavným súdom o tejto časti sťažnosti nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorú ústavný súd označenému právu poskytuje, musí byť aj táto časť sťažnosti sťažovateľa odmietnutá pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Následne ústavný súd preskúmal, či napadnutým rozsudkom krajského súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv v dôsledku zásahu do procesnoprávnych záruk, prípadne jeho arbitrárnosti.

15. Ústavný súd konštatuje, že zo sťažnosti, rozsudku krajského súdu a konania, ktoré mu predchádzalo, nevyplýva nič, čo by signalizovalo porušenie práva na verejné prerokovanie veci alebo iný zásah do procesnoprávnych záruk v takom rozsahu, že by to malo za následkom porušenie označených základných práv sťažovateľa. Počas dlhej doby konania sťažovateľ mal v súlade s procesnými normami dostatočný priestor vyjadriť sa k veci, či už na pojednávaníach alebo aj písomne, a predkladať vlastné procesné návrhy, ako aj návrhy na vykonanie dokazovania. Sťažovateľ napokon ani neuvádza konkrétne skutočnosti, ktoré by načrtli porušenie jeho procesných práv. Z podanej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v podstate požaduje revíziu napadnutého rozsudku, ktorým bola jeho žaloba zamietnutá. Ústavný súd k tomu ďalej konštatuje, že podľa konštantnej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

16. To znamená, že posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07). To však nie je prípad sťažovateľa. Ústavný súd konštatuje, že rozsudok krajského súdu nie je prejavom interpretačnej alebo aplikačnej svojvôle a sťažovateľom uvedená argumentácia v jeho sťažnosti nebola spôsobilá vyvolať pochybnosť o neudržateľnosti napadnutého rozhodnutia z ústavného hľadiska.

17. Ústavný súd uzatvára, že právne závery krajského súdu nie je možné považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené, v dôsledku čoho nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a sťažovateľom namietaným porušením označených základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti taktiež odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

18. Napokon k námietke sťažovateľa, podľa ktorej krajský súd napadnutým rozsudkom zasiahol do jeho práva na ochranu majetku garantovaného čl. 1 dodatkového protokolu, ústavný súd uvádza, že keďže právny názor krajského súdu nepovažoval za arbitrárny či svojvoľný, nezistil ani príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením označeného práva sťažovateľa hmotnej povahy podľa čl. 1 dodatkového protokolu a napadnutým rozsudkom krajského súdu, preto aj túto časť sťažnosti sťažovateľa odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

19. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá pre zjavnú neopodstatnenosť, ústavný súd nemohol rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ktoré sú viazané na skutočnosť, že sťažnosti bude vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. mája 2017